

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 ft., 1/2 évre 8 ft., 1/4 évre 5 ft., 1 óra 1 ft. — Vidéken 1 évre 14 ft., 1/2 évre 9 ft., 1/4 évre 6 ft. 50 kr., 1 óra 1 ft. 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos peti sor egy napra 10 kr., minden következő napra 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyitási sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RESZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Az ellenzék idegessége.

Budapest, november 27.

Nagyon, de nagyon ideges volt már a mi tisztelt ellenzékünk. Miként a rossz hadvezér kinek serege zilált, demoralizált és megbízhatatlan, úgy nézett olyik pártfő ketségbeesett reménytelenséggel a bekövetkezendő választási küzdelem elébe. Az egyes katonák meg tele tüdőből álltak ki a piacra, nagy bösen hangoztatva, miként Falstaff, hogy ők nem félnek, csak hadd jöjjön már az az »erőtlen, az a tekintélyvesztett, az a tehetetlen kormány« az ő »korrumpált« pártjával. Minden egyes ily legény nyers, haragos bujából azonban kihallatszott a bizalmatlan remegés fogvaczogása. Sok van a rovásukon. Nagyon kicsinyeltük, nagyon lenéztük Bánffyékát. Mégis átkozott mulatság volna velük összemérni a »nemzetben rejlő« erőnket — a választások porondján!

Es ime, megszánta őket Bánffy Dezső. Kijelentette, hogy »ha csak valami előre nem látható körülmény közbe nem jön«, nincs szándékában a parlamentet hazaküldeni és országos teli választást csinálni. Abba a gyanus »ha csak«-ba az önkínzó pesszimizmus egy nemével még egy kicsit belekapaszkodtak ugyan. De azért a miniszterelnök nyilatkozatának meg van a maga üdvös hatása. — Az ellenzéki szájhósk idegessége csillapult. Szónokló görcsük engedett. Eszre tértek. Mihez bizony hozzájűrt egy tekintélyes komoly lapnak az a kijelentése is, hogy a kormány, ha más nem segít, kész az ülési idő meghosszab-

bitásával, a szünidő megvonásával is oda hatni, hogy a költségvetésnek az alkotmányos időn belül való letárgyalásának lehetősége biztosítva s a parlament jóra való munkálkodásának akadályai elhárítható legyen.

Bizvást remélhető, hogy a sok fölösleges szófecsérlésnek végérevalahára gátot vetnek. Hisz az olcsó ellenzéki husnak talán sohasem volt olyan hig a leve, mint mostanában. Kormánybuktatási célzattal előránczigtalt »nemzeti sérelmek«, finansziális és közgazdasági naivságok, választási visszaélésekről és korrupcióról szóló mesés vérvádak hetek óta a legképtelenebb, sokszor a legeggyűbb és még többször a legunalmasabb és leghaszontalanabb variációkban pazarolták el a nemzet pénzét, munkaidejét benn a tisztelt házban.

Es hegyébe azt a »szemrehányást« sem átalították, hogy az a Bánffy-kormány a korona bizalmára támaszkodik. Ezzel a váddal a legtalálébban bélyegezte meg önmagát az ellenzék. Sose legyen magyar kormánynak nagyobb büne annál, hogy ápolja és sikerrel közvetíti a legbensőbb összhangot a nemzet és királya között!

Bizunk a józanság, a becsületes munka győzelmében — parlamentben és azon kívül egyaránt. Bizunk benne, mert tudjuk, hogy a Bánffy-kormány e két erény ki próbált birtokosa.

BELFÖLD.

Wekerle és Kassa. Egy német lapban az a hír jelent meg, mintha Wekerle Sándor

volt miniszterelnök Kassán készílné fellépni képviselőnek és hogy ez irányban már Wekerle fel is szólították volna és Wekerle ígéretet is tett volna. Mind e híresztelésekből egy szó sem igaz.

A vallás szabad gyakorlata. A szentesített törvények kihirdetésére szolgáló »Országos Törvénytar« mai napon kiadott, 1895. évi 12. száma, a következő tartalommal jelent meg: XLIII. t. cikk, a vallás szabad gyakorlatáról. Ezzel tehát az utolsó egyházpolitikai törvényjavaslat szentesítve és mint törvény kihirdetve van és a tegnapi naptól számított 15 nap múlva életbe fog lépni.

Pártértekezletek.

Az országgyűlési szabad elvű pártnak tr. Podmaniczky Frigyes elnöke alatt tartott tegnapi értekezletén a napirend előtt felszólalt Jókai Mór, mondván a következőket:

Mindnyájan érezzük, hogy a mi mostani parlamenti viszonyaink között valódi heroizmus kívántatik hozzá, hogy egy képviselő, a szabad elvű párt s annak vezetője a kormány irányelveinek támogatására a képviselőházban szót emeljen. Kiméletlen guny, alaptalan gyanúsítás, személyes sértegetés fogadja szónokainkat. Minthogy elveink megtámadhatlanok, megtámadják azok követőinek a jellemét; nemcsak politikai, de magánjellemét, becsületét. S a parlamenti harcot folytatják a hírlapok, igazságtalan, méltatlan támadásaikkal, amikkel szemben a sértett képviselőnek a lovasias elégtételadás marad egyedüli jogorvoslata.

Kiváló példa volt erre a legközelebbi — fájdalom, még lefolytnak nem nevezhető —

Az „Aradi Közlöny“ tárczája.

A testvérek.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —
Írta: Cserzy Mihály.

Halk kopogtatás után, egy kicsi, félős arczu pesztoska lépett be a meggyászni-tapétás szobába. Levelet hozott Pósnénak, annak a fiatal, kékeszemű, telt asszonynak, aki ott állt a csipkefüggönyös ablak előtt és málázva bámult kifelé a csendes estébe hajló őszi alkonyatba.

A kis lány alázatosan oda lépkedett a puha szőnyegen, a fiatal asszony elé és csendes hangon átnyújtotta a levelet.

— Tisztelteti nagyságát a Csikós ur, ezt a levelet küldte.

A levél nem a féle illatos szerelmes levele volt, amit modern asszonyok várnak remegő lélekkel, — bár minden vonásán ott ragyogott a szeretetnek tiszta verőfénye; hanem egy egyszerű, udvarias szavakkal megírt, kérő levél, melyben a nagybácsi, Mariska mostoha mamáját kéri, engedné el a kis lányt, egyik rokona menyegzőjére.

Mariska egy tizenkét éves, lenszöke hajú babalány, aki az édes anyját arról a megrajzolt arcképről ismeri csak, amely a szalon egyik homályos falán lóg, és jóságos, szelíd tekintetű szemét ott is eltakarja egy hosszúkás babérkoszorú, amit a férj merő gyenge-

ségből akasztott oda, nehogy az a bánatos arczú, eltemetett asszony ellessen valamit az ő második boldogságából.

A kékszemű, elkényeztetett asszony idegesen tépte föl a levelet és csak úgy nagyjából olvasta el azt. Már a megszólításnál arczába szökött a vér, arra a kitételre: sógor-asszony!... Ez olyan kelletlen, bántó érzést támasztott az ő irigyletkében, tudva azt, hogy ez a név, annak az első asszonynak a révén illeti meg őt, aki férje szerelmének egy részét magával vitte halálával a sírba. Azután bosszúsán, szinte visszautasító hangon, szólt a kis cselédleányhoz:

— Mondd meg Csikós urnak, Mariskának nincs czipője; nem ereszthetem el.

A kis lány eltávozott, mint egy tova suhanó árnyék, melynek a ridegsége vissza maradt a szalonban s ránehezedett a fiatal asszony érzelmeire. Leült azután a fotelba, szembe azzal az arcképpel, és veszekedni kezdett önmagával, azért az erőtlen gyöngeségeért, mely már annyiszor cserben hagyta Csikóssal szemben, aki elég vakmerő volt több ízben elmeenni hozzájuk és szemére lobbantani az asszony mostohaságát. Ki kellett volna utasítani az első alkalommal s akkor nem fordulnának elő többé ezek a kellemetlen jelenetek, melyeket az a mogorva ember idéz elő, aki annyira szíven viseli a kis huga sorát. És ezt meg is kell tennie legközelebb — gondolta magában — hiszen itt van a leány

apja, kinek szeretetében nincs joga beleavatkozni senkinek.

Ebből az ideges veszekedésből egy picit, pufók gyermek zavarta föl, — a kis Palika, aki ebben a perczben lökte ki maga előtt a szalon üvegajtóját és zsebre vágott kezekkel tipeggett be, mint valami kis liliputi. Az asszony arca egyszerre derűsre vált, keskeny ajkaira mosoly ült, s az oda baktató gyermeket fölkapta a térdére s úgy gyönyörködött kövér maszatos kis arczába.

Olyan szépnek tetszett most neki ez a kis fiú azzal az anyjára hasonlító szatályos arccal, nevető szemekkel, hogy akaratlanul össze-vissza csókolta azt. És egyszerre föltámadt az anyai szívben az »sajátos érzés«, mely bírálhatja a két gyermeke közötti szépséget, kedvességet. Ezt olyan különös szépségnek, kedvesnek találta most, amazzal pedig akinek csak engedélylyel volt szabad a szalonba jönni, olyan közönségesnek tartotta, akiben nincs egy szemernyi szeretni való sem. Sainte oszálkozott, hogy mit tud egy férfi szeretni azon a gyámoltalan teremtesen, ha mindjárt nagy bátyja is, akinak viselkedése és minden mozdulata olyan kiálthatatlan.

Ebben a perczben erős kopogtatás hangzott az előszoba ajtaján.

— Szabad! — mondta halkan, megrettenve a fiatal asszony.

Csikós, Mariska nagybátyja lépett be. Egy igénytelen külsejű, meggörnyedt, sovány ember, akinek csupán villogó, éles szemei kölcsö-

költségvetési vitában az a sajnos helyzet, melybe tisztelve szeretett képviselő társunk, Berzeviczy Albert került, amidőn meggyőződése által diktált fényes parlamenti sikeréért hirteligen megtámadtatva, polgári és politikai becsületének védelmére, életének kockárára vetésével a lovagias elégtétel terére kényszerítettett.

Es ebben az esetben többet látok a magánbecsület megvédése ügyénél. En ezt a parlamenti szólásszabadság megsértésének s a sértes megtorlásának minősítem.

Addig is, amíg konkrét javaslattal állnék elő, a parlamenti szólásszabadság úgy alulról, mint felülről származható korlátoztatása, terrorizálása ellen, főhiwom tisztelt elvtársaimat, hogy a mai értekezletünkön, elégtételül a megtámadott képviselőtársra nézve, fejezzük ki méltó fölháborodásunkat az ellene intézett alaptalan megtámadás fölött s osztatlan becsülésünket és tiszteletünket, elveinknek kitűnő előharcozosa, Berzeviczy Albert képviselőtársunk iránt.

Elnök Jókai javaslatának elfogadását élénk éljenzések közt az értekezlet egyhangú határozatának jelenti ki. Berzeviczy meghatottan mondott köszönetet a párt jóindulatának e kifejezéseért.

Bánffy b. miniszterelnök — mint azt táviratunk már röviden érintette — kiemelve, hogy szentesítést nyert az utolsó is amaz egyházpolitikai törvényjavaslatok közül, melyek megalkotására a jelen kormány vállalkozott, kötelességének tartja e pillanatban néhány szót intézni a párthoz. — Tíz hóval ezelőtt nehéz körülmények közt vállalkozott a kormány arra, hogy a már szentesített egyházpolitikai törvényeket életbelépteti s a még függőben levőket törvényerőre emelni törekedni fog. Meg is valósította azt, amire a jelen kabinet első sorban vállalkozott, ami létrejöttének főindoka volt. (Élénk éljenzés). A további feladatok iránt, melyeket a kormány maga elé tűzött, nyilatkozott szóló már régebben. Elmondta, hogy az egyházpolitikai törvényeket akként szándékozik végrehajtani, hogy a kedélyek megnyugtattassanak, hogy e törvények a nemzet vérébe menjenek át. Elmondta, hogy legfőbb feladatának fogja a kormány tekinteni a közigazgatás reformjára előkészítést; hogy már a jövő év elején tárgyalás alá óhajta vétetni a közigazgatási

birósági s kuriai bíraskodási törvényjavaslatokat s esetleg a bűnvádi eljárást. Főntartja e kijelentését, amint kijelentette egyúttal azt is, hogy a kormány nem látja szükségét annak, hogy az országgyűlés időelőtti fölösszlatása iránt előterjesztést tegyen ő felségének. Amennyiben törekvései a jelzett irányban a párt helyeslésével találkozának, kéri a párt jóakaratu támogatását, amely esetben a kormány kötelességének tartja minden személyes támadás mellett is az ország érdekében továbbfolytatni munkálkodását. (Általános élénk helyeslés.)

Elnök kijelenti, hogy az értekezlet örömmel és meglepéssel veszi tudomásul a kormányelnök nyilatkozatát s biztosítja őt és az egész kormányt a pártnak odaadó és buzgó támogatásáról (Hosszantartó, általános éljenzés.)

Ezután a miniszterelnök s Wlassics közoktatási és Darányi földmívelési miniszter röviden ismertették több interpellációra a ház másnapján ülése adandó válaszait, melyeket az értekezlet tudomásul vett.

Végül a költségvetésnek a házban legközelebb tárgyalás alá kerülő első fejezetei, az n. n. kisebb tárcza-költségvetések (előadó Neményi Ambrus) vita nélkül megszavaztatván, az ülés véget ért.

Az országgyűlés 48-as pártján igen látogatott, két óráig tartott értekezleten tárgyalta a képviselőház legközelebbi napirendjén álló indemnityt és a kisebb tárczák költségvetését. Az értekezleten Komjáthy Béla elnököt és Messkó László a jegyzőkönyvet vezette. A vitában Kossuth Ferencz, Messkó László, Thaly, Justh, Kiss Albert, Papp Elek, Vörös János, Eötvös Károly s Lakatos Miklós vettek részt. Az indemnityt az értekezlet nem fogadta el és a párt nevében való felszólalással — mint táviratban hoztuk — Komjáthy Béla bista meg. Az udvartartás és kabinet irodánál az előadó: Nádasdy Odön, a közügyi kiadásoknál Vörös János, a nyugdíjak tételénél Lakatos Miklós, a horvát-szlavon beligazgatási szükségleteknél Thaly Kálmán; a honvédségélezés ügyében Kossuth Ferencz, a rendelkezési alapról Eötvös Károly fog felszólalni.

Az országgyűlési nemzeti párt Horánszky Nándor elnökle alatt látogatott értekezletet tartott, melyen az indemnityról szóló törvényjavaslatot tárgyalta. Az értekezlet nem fogadja el a törvényjavaslatot és a párt ilyenmő álláspontjának a képviselőházban való kijelentésével Bujánovits Sándort bista meg.

nőztek némi érdekességet. A nagybácsi megjelenése egyszerre félénkké, gyámoltalanná tette a fiatal asszonyt, melyhez most hozzájárult még a kiméletlen emberrel való együttlétnek kínos érzése is, s az a nyomasztó sejtélem, ami egy kellemetlen jelenet lejárásodását éreztette vele. Érezte, hogy az a kevéske bátorság, mely az imént támadt lelkében, most lassanként elhagyja, s helyébe a félelem száll, mely megtöri minden erejét: komolyan kikelni a férfi támadása ellen.

A köszönetet lassu, bágyadt hangon fogadta el s azután félénken megállt a szintelen arcú ember előtt.

— Sogorasszony kérem — kezdte száraz, rekedtes hangon a férfi — azt tetszett izenni, hogy Mariának nincsen cipője, s ezért nem jöhet el a menyegzőre.

— Igen, felelte halkán az asszony, mintha csak gyónást teljesítene a meghajlott, beteges ember előtt.

— És miért nincs? — tudakolta azután tovább.

— Miért... miért?... tépelődött az asszony, mintha feleletet keresne a kérdésre.

— Igen, miért?... Szeretném tudni!...

— Mert nem birtunk még eddig venni.

— Nem!... Ez nagyon szép. Egy leánynak nem birtak cipőt venni, akinek a házában laknak, akinek az anyai örökség után jutott ház évenként 300 forintot jövedelmez. Ez nagyon furcsa felelet; ezzel ugyan nem elégszem meg. S most kijelentem, hogy ha az apja csak ennyire törődik a leány sor-

sával, úgy majd én fogom annak gondját viselni, s megmutatom, hogy nem fogják havonként zsebre vágni a 25 forintokat.

— Miféle 25 forintokat; hát a házra való kiadásokat ki fődözi? — tört ki keserűséggel a fiatal asszony, akinek szemei most egyszerre tényesek lettek, mintha köny mosódott volna el bennök.

— Na igen, hát számítsuk le a kiadást de még akkor is marad annyi, hogy jó ruhában járathatnák, nem rongyos cipőben, és 20 krajczáros perkal-szoknyában. Es az apja Pósa, nem keres?... Egy mozdonyvezető szép pénzt keres, azt hiszem!

— Keres; igen keres, de az mind nem sok. Csikós izgatottan lépkedett le s föl a hosszú szobában; az arcát az indulat halvány pirja öntötte el. Hallgatott...

Kis idő múlva betepegett Palika. A férfi megállt és málázva nézte a mosolygó gyermeket, aki az idegen ember láttára szelíd, kék szemeit kimeresztette s hol őt, hol pedig az édes anyját bámulta szótalanul.

— Még ennek sem birtunk venni, ez is csak olyan rongyos cipőben jár, mint a testvére — mentegődött rezignáló hangon az asszony, rámutatva a figyelő fiúra mintha egyenlőnek akarná feltüntetni a mérleget, melyben az anyai szeretet van megosztva a mostoha s az édes gyermeke között.

A férfi szótlanul bólogatott a fejével, mintha helyeslőleg venné tudomásul ezt az exkuzációt, pedig az a csendes, néma fájdalom integetett most, mely hirtelen ellágyította

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —

Budapest, november 27.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Molnár Antal, Eszterházy Kálmán gróf és Illyés Bálint.

A kormány részéről jelen vannak: Bánffy Dezső báró miniszterelnök, Dániel Ernő, Lukács László, Erdély, Wlassics és Josipovits Imre miniszterek.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök jelenti, hogy a belügyminiszter Nopcsa Elek bárót az operaháznál és a nemzeti színháznál kormánybiztosi hivatalában egy évre megerősíti.

A költségvetés.

Várady Károly ismétli, hogy a választói lajstromok összeállítását illetőleg az egész országban nagy panaszok merültek fel. A belügyminiszter csak utasítást küldött s nem gondoskodott arról, hogy ez utasításokat végre is hajtsák. Sporzon csak azt mondotta, hogy azon őt községben, hol ő választási elnök volt nem fordult elő visszaélés. Sporzon még azt is mondotta, hogy erősebben kellett eljárni, mert fészkelődött a néppárt, a kormány kötelessége a törvényt minden párttal szemben megtartani. Az előadó azt mondta, hogy e vádak csak szónoki figurák, ő a maga részéről kijelenti, hogy ő e vádakát épen nem a hatás kedvéért mondotta. Ő Pongrácz gróf javaslatához is hozzájárul s kívánja, hogy a kormány évente tegyen jelentést a választói névjegyzékekről s ezen határozati javaslatát elfogadásra ajánlja. (Helyeslés balról.)

Lukács László pénzügyminiszter Horánszky Nándor tegnapi beszédére reflektál. Viszautasítja Horánszky azon vádját mintha a kormány pénzügyi politikája kapkodás volna. Horánszky bár elismeri az egész budget realitását mégis néhány tételt irreálisnak mondja. Így kifogásolja, hogy a kölcsönből származó bevételek fel vannak véve a bevételek sorában, ezt az eljárást irreálisnak feltüntetni nem lehet. Azon körülményből, hogy a szeszadó csökkent számosan kárörömmel konstataáltak, hogy adóink fokozatos fejlődése megszűnt, Ez azonban tévedés, mert a csökkenést csupán a szeszadó terén tapasztaljuk, míg többi adónemeink a fokozatos fejlődés útján haladnak. Horánszky felemlítette, hogy dacára a folyton fokozódó kiadásoknak az igényeket még sem tudja a kormány kielégíteni, erre ezt jegyzi meg, hogy egyszerre minden igényt kielégíteni természetesen nem lehet, de az igényeket fokozatosan igenis igyekeznek kielégíteni. (Helyeslés jobbról.) Ezután a politi-

szívét, arra a gondolatra: hát ez különb?... „még ennek“ sem jut cipőre való!... Istenem, hát nem egyformák a testvérek?... Az a halovány, jó asszony — az ő huga — sirjába vitte tehát minden anyai szeretetét?... Nem hagyott itt, ennek a másik asszonynak semmit, amit az, annak a boldogtalan, árva leánynak juttathatna? Ennek tehát egészen anyja nélkül kell fölnevelkedni, ... érezni kell örökön, hogy az a pótolhatatlan, meleg szeretet kihűlt az elcsendesedett, megfagyott szívvel együtt?...

Nem szőit; táj tekintettel nézte a gyermeket aki midőn észrevette, hogy az ő cipőjéről van szó, beszaladt a másik szobába s onnan ennivaló, gyermekes naivséggel egy vadonatúj pár cipőt hozott ki és büszkén, szinte diadalmas hangon jelentette:

— Nekem van ám cipőm — s oda trott a férfi elé, mint aki nem engedi magát lefőzetni.

— No lám... Tudtam én ezt Palikám. A gyerek fölbátorodott.

— Nekem hoz ám a tata sarkantyus oszmát is Budapestről, meg kardot, meg csákót is, meg aztán szép katonaruhát, ... úgy ám! De Marika nem kap semmit.

Az elérzékenyedett ember alig birta magát visszatartani, hogy könyekre ne fakadjon, szemrehányó tekintet vetett a lefőzött asszonnyra és alig hallhatóan szólt hozzá:

— Lám; tudom én ezt, hanem így áldja meg érte az Isten.

Azzal eltávozott.

kai támadásokra tér át. Nem akar foglalkozni ama gyanúsításokkal, melyekkel a szabadelvű pártot illették, mert az ellenzék azt hiszi, hogy minél élesebb a hang, melyet használ, annál nagyobb hitelt fog találni az országban. Van minden országgyűlésnek időszaka, melyben az ellenzék a legnagyobb ágyukat rántja elé. A közönség azonban már tudja, hogy ez a választási időpont közeledésekor történik s hogy ez ágyuk csak vaktöltéssel vannak töltve. E vádakkal tehát bővebben foglalkoznia felesleges. A mi Kossuth Ferencz kifogásait illeti ezekre nem reflektál, mert e kifogások csak hosszú láncolata a tévedéseknek, melyek a zárszámadások s a költségvetés nem ismeréséből származnak. Deesy Zoltán budget-beszédet mondott a mennyiben sok számot halmozott össze. Nem a költségvetés irreális, hanem a költségvetés számadatainak önkényesszerű csoportosításával gyakorolt kritika (Helyeslés jobbról.) Téved Deesy, a mikor azt mondja, hogy az egyenes adók emelésével lehet rendezni azokat a bajokat a melyeket ő konstatait. Epen ez a rendezés az, melyet még saját pártja sem konycedálna. Egyébként ha Deesy csitál, tanuljon meg helyesen orizálni. Szólo sohasem mondta, hogy az egyenes adók rendezésével addig kell várni, a mig a Reichsrath ezt rendezi. Ugron Gábor új pénzügyi theóriákat hangoztat, de ezeknek tényekkel való beigazolásával adós maradt. Ugron azt mondotta, hogy a kormány vasgyárait azért tartja fenn, hogy ha a vasárak emelkednének azokat konkurrencziájával ismét lenyomja. Ugron ezzel a magyar és osztrák vasgyárak kartelljét értette s információi teljesen tévesek. Nem e kartell állapítja meg az árakat, hanem igenis a német gyárak, más részt pedig e kartellben közvetlenül az állam benne sincs. E kartell fentartása épen a kis gyárosokra való tekintettel szükséges. Ugron felhozza, hogy a kiállítás is haszonbérbe adták. A kormány ezt azért tette, mert a bizonytalan bevételeket magának biztosítani kívánta. Sre mére veti a kormánynak; hogy az egész országot árendába adja, ő viszont azt tapasztalja, hogy az ellenzék a hazafiságot igyekszik, mindenképen árendába venni. (Derűtség jobbról.) Apponyi szól az önálló vámterület kérdéséről; e kérdés tárgyalásának ideje csak 1903-ban jár le s annak idejében a kormány igyekezete oda fog törekedni, hogy az ország érdekai kielégítesse. A bankkérés megoldásának főkéllékét nem abban látja a miben Apponyi, hogy az mindenáron önálló jegybank legyen, hanem, hogy jó legyen s folytonos tekintettel legyen Magyarország érdekeire. (Helyeslés jobbról.) A részletekről nyilatkoznai akkor fog, mikor annak ideje elérkezik. (Helyeslés jobbról.) Az ellenzék támadja a kormányt a rossz közigazgatás miatt holott a vádak éppen azon pártot illetik, mely először e reform mellett foglalt állást, később pedig ellene fordult. Mind e vádak a budget

realitását, az alap helyességét meg nem ingatják s éppen azért kéri a budget elfogadását. (Helyeslés, taps jobb felől, szónokot számosan üdvözlők.)

Sima Ferencz Hegedüs előadó ama vádjával foglalkozik, hogy az ellenzék a tárgyalás higgadtságát akadályozza. Felolvas részleteket Csernátorny egyik beszédéből annak bizonyítására, hogy mikor a mai szabadelvű párt az ellenzéken volt, sokkal hevesebben támadt, mint a mai ellenzék. A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés balról.)

Elnök: Most következnek az interpellációk, a vita folytatását holnapra halasztom.

Ugron Gábor élni kíván a zárszóval.

A ház, bár az idő előrehaladt, Ugron Gábor még meghallgatja.

Ugron Gábor csak a pénzügyminiszter beszédével foglalkozott s azt mondja, hogy a miniszter csak az ő argumentálásának kedvező ellenzéki megjegyzésekre reflektált. Elitéli a vaskartell, mert minden kartell a termelők összeesküvése a fogyasztók ellen s az államnak e kartellhez hozzájárulnia nem volna szabad. A költségvetést nem szavazza meg. (Helyeslés balról.)

Pongrácz Károly gróf örömmel veszi tudomásul a miniszterelnök ama kijelentését, hogy a házat fel nem osztatja annál inkább, mert ez esetben a választásokat nem az ideilisták után fogják megejteni. De a parlamenti bizottság kiküldését csak annál szükségesebbnek tartja. Kijelenti, hogy ő választói joggal bír és így választható. (Derűtség jobbról, helyeslés balról.)

Következett a szavazás. Először a pénzügyi bizottság javaslata bocsáttatott szavazás alá s miután azt nagy többség megszavazta, Horánszky, Ugron és Helfi határozati javaslata elesett. A ház hasonlóképen elvetette Pongrácz Károly, Sima Ferencz és Várady Károly határozati javaslatait is.

Ülés végén Wlassics, Bánffy, Daniel és Darányi feleltek az interpellációkra.

Gyilkosság kommandó szóra.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyhalmagy, november 27.

Megrendítő gyilkossági eset tartja izgatottságban vidékünket. Világos nappal az országuton lelőtték Serbán Szilárd ócsi birtokos Kunbert Ottó nevű tisztjét, midőn ez gazdája elébe ment Körösbányára.

E rémes eset értelmi szerzője — hiedelem szerint — az az aggasztán, a ki jelenleg a budapesti törvényszéknél váltóhamisítás vádjával lépett föl fia ellen s a lapokban „Halmagyí nábob” név alatt szerepelt.

Evtized előtt vette meg Schweiger József a nagyhalmagy 36 ezer holdnyi uradalmat és a regále megváltási törvénnyel senki sem lett annyira boldogitva, mint ő, mert 300000 forintot vett birtokáért 240000 frt regále kártalanítást kapott.

De a nagy vagyon dacára, még sincs Schweigernél boldogtalanabb ember. Betegletes fősvénysége gyermekeit nem engedék becsületes nevelésben részesülni, s oly nélkülözéseknek voltak kitéve, hogy végre is a bűntjárta tértek.

Az öreg az utolsó években egy társas szerződést kötött Serbán Szilárd birtokossal, a ki nagy tevékenységet fejtett ki a halmagyí vasut kiépítése körül. Midőn e vasut már ténynye vált és ezáltal Schweiger birtoka roppant értékűvé emelkedett, úgy gondolkodott az öreg Schweiger, hogy most már nincs szüksége Serbánra s az immoralitásoknak minden eszközét felhasználta, hogy Serbánt kiugrassza a szerződésből. Az első lépés az volt, hogy Schweiger a dévai törvényszéknél hűtlen kezelés, sikkasztás és lopás miatt bűnvádi feljelentést tett Serbán ellen. Támogatta ebben a dévai erdőfelügyelő, a ki az erdőben való 2 órai időzés után 20 ives szakértői véleményt vagyis jobban mondva vádiratot adott be Serbán ellen.

A bíróságok a vádat a laptalanának s a szakértői véleményt megbizhatatlannak deklaráltak.

Ezután Schweiger Serbánnak hitelezőit zudította föl ellene; megvásárolta követelésüket és végrehajtásokkal, csóddal zaklatta Serbánt.

Az utolsó aktus az volt, hogy egy birtokháborítási keresetet indított, melynek a halmagyí járásbíróság helyt adott, de a törvényszék Nagy Dező budapesti ügyvéd védelme dacára rendes maderbe terelte az ügyet.

Ennyi kudarc után Schweiger más térre vitte az ügyet. Felfogadta hadvezérnek Körösbánya vidékének egyik kétes existenciájú emberét, egy Ullein nevű tönkrement bányászt, aki — hir szerint — azzal birtatta Schweigert, hogy Serbánt és ennek embereit el fogja tenni az utból.

Tegnap Serbánnak Körösbányán tárgyalása lévén, Ullein 6 oláh parasztot állíttatott fel a baldovinierdőhöz vezető uton s ott lestek Serbánra.

A fiatal asszony egy darabig meghatottan nézett az est homályában lassankint eltűnő férfi után, s mintha egy pillanatra megszólalt volna lelkében egy hang mely azt mondta: igaz van neki, mégis csak szívtelen mostoha vagy te!...

Azután durozás haraggal, fönnyhangon dobta utána a szót:

— Most már azért sem veszek neki, hadd járjon abban a rongyosban!...

Szegény Gardinet.

— Francziából. —

— No ilyen egy bolond dolgot még nem hallottam!... ezen szavakkal ront be Gontran nagy rcbajjal a „High-Life” klub dohányzó termébe.

Minden fej a zajjal bejövő felé fordul.

Gontran látván a hatást folytatá:

— Igazán, ez hallatlan valami... ah, a svihák!... Es én azt hittem, hogy még a gondolatát is ösmertem neki...

Hosszúra kezdett már nyulni ez a monológizálás, egy hang tehát közbe szólt.

— Ugyan mi a manót beszélsz te itt magadba?

— Egy dics himnust Gardinetnek...

— Eljen Gardinet!... Gardinet farevel!

Hogy a kíváncsiság ezen fokát megértették, melyet az előadó szavaival elért, tudnunk kell, hogy Gardinet szintén egyik tagja a „High-Life” klubnak, aki iránt különös tisztelettel viseltetnek, de még nagyobb sajnálattal. Hogy miért, mindjárt meg fogjuk tudni.

Ime itt van Gardinet személyleírása: Ötven éves, egézséges kinézés. Különös gond az elegáns külsőre. Megnyerő modor.

Hanem... Oh! egy rettenetes hanem...

Nem lesz tölem indiskréta, ha elmondom, hiszen ő maga beszélte mindenkinek:

— Nekem, édes barátaim már végem van; nem számítok már semmit a világon...

S ha az ember vigasztalni akarta:

— Oh, minek ezek a vigasztaló szavak?

Filozóf vagyok; bele törődtem én már helyzetembe. Nem éghet minden tűz örökké!

— Hisz ez szinte lehetetlen. Ugy nézek ki pedig még mindig, mint egy életerős fickó.

— Igen az is voltam, nagyon is életerős s nem takarékoskodtam vele, most vége annak...

Nem kell már nekem senki.

— Valóban?

— Maga a Vénus nem képes többé reám benyomást gyakorolni. lenne bár mily igézően felöltözködve, az az levetközve.

— No ez borzasztó kétségbeejtő egy állapot.

— Csak eleinte volt az... Utóbb beleszokik az ember... s ami a fő, sokat megtakarít az ember... Hisz ezek a „fin de siècle” nők, annyi pénzbe kerülnek...

— Szegény Gardinet!...

Elképzelhető, hogy Gardinet eme nyilatkozata mint a tűz úgy terjedt.

A férjek elmesélték feleségüknek ezt a

sajnálatra méltó esetet, mind kíváncsiak voltak látni ezt az idő előtt pensionált férfit.

Magadással tűrte a kíváncsi tekinteteket mint filozóf fogta fel helyzetét.

De mint minden a világon, úgy ez is megszűnt idővel újság lenni, s mindenki egész természetesen találta Gardinet természetellenes állapotát.

Gardinet nem volt ostoba; sőt mondhatnám nagyon is okos. Megkedveltette magát udvarias, előékeny modora által. S az asszonyok ironikus mosolya lassan eltűnt s azt egy egészen más kifejezés foglalta el.

A házas férjek szívesen látták s így a legtöbb család keresett vendége volt. Ami magától érthető, hiszen nyugodtan alhattak miatta a férjek.

Ha este Amandine-höz vagy Leónához akart ez vagy az ellátogatni, csak Gardinet-hez kellett fordulni.

— Légy oly szíves ma este hozzám jönni, mulatass a feleségemet, mig én oda leszek...

Es ő jött szívesen.

Vagy ha a „Moutin-Rouge”-ban akart a férjek egyike egy gond nélküli napot tölteni:

— Hallod-e Gardinet.

— Mit akarsz?

— Szabad vagy holnap?

— Igen.

— Nagyon lekötelnél, ha feleségemet elvinnéd az aquarell kiállításra mig én...

— Értem...

— Es ő elvitte szívesen.

A végzet úgy hozta magával, hogy ép ez időben Kunnert Ottó sietett gazdája elibe Körösbányára.

A parasztok látván őt közeledni, sorakoztak s midőn Kunnert közel ért hozzájuk, egyikük „Feuer“-t kiáltott s valamenynyit elsütötte fegyverét, mely postagolyóval volt töltve. Kunnert súlyosan megsebesülve rogyott össze.

Az eset híre az országúton haladók szájából azonnal elterjedt az egész vidéken.

A nép roppantul fel van izgatva, mert tudja, hogy e merénylet kenyéradójuk Serbánnak terrorizálására volt irányítva.

A körösbányai szolgabírósgá rögtön erőlyes intézkedéseket tett a bűnösök elfogatása végett. — A lakosság szigorú elégtételt kér Schweiger és társai ellen, akik mint külföldi jövevények egy törvény által elismert szerződés kijáratása végett nemcsak a leggaládabb eszközöket veszik igénybe, hanem még egy nagy, sok tagu szegény család fejét is élet-halálba üldözték.

Kunnert még él ugyan, de sérülése igen súlyos, úgy, hogy megmaradásában egyáltalán nem bíznak. K.

IDÓJÁRAS.

Legnyomás: reggel 1 órakor 768.6 milliméter, délután 2 órakor 767.0 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° — 2.1, délután 2 órakor C° — 0.5. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DN. 5. délután 2 órakor D. 4. Felhőzet: reggel borult, ködös, délután borult. Csapadék az előbbi 24 órában: 0 milliméter.

IDÓJOSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— November 28. —

Kélesen csapadék. — Fagy.

HIREK.

November 28. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Szostán. — Protestáns naptár: Szostán. — Görög-keleti naptár (november 18.): Máté apostol és ev. — A nap két 7 óra 25 perczkor, nyúgezik 4 óra 13 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délután 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-könyvtár nyitva van szombán és szombaton 2—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola földszint.

Deczember 18. Aradmegye tisztújító közgyűlése délután 2 órakor.

A Kölcsey-egyesület estélyei.

Arad, november 27.

Kétségtelenül nagy érdekűek lesznek az aradi Kölcsey-egyesület ideai felolvasásai, me-

Mintán ösmerjük Gardinet psychológiai positióját és társadalmi helyzetét, visszatérünk Gontran előadására.

Körül fogták tehát a monologizálót s faggatni kezdték.

— Magyarázd már ki magad, végre...

Mi történt oly különös a városban?

— Az történt hogy B... Márki rajta csippte a feleségét in flagranti evvel a svihák Gardinettel.

— Biztosan olyan platonikus módon adott érzelmeinek kifejezést, hiszen ösmerjük szegény Gardinet szánalmas állapotát.

— Semmi platonicismus! Hisz épen ez a szeniális a dologban! Mondom semmi platonicismus! Ep ellenkezőleg!...

A lehető leggrafinirabb kiszámítás; kijáratása a hiszekony férjeknek! — Soha ilyent!

Egy perczre elhallgatott mindenki.

— Nézzük csak, hogyan exoskodott Gardinet — folytató Gontran. Bizton azt mondá magába. Ha egyszer a reputatiómat mint galans s nem veszedelmes ember megszerestem, minden oldalról fog alkalmam kínálkozni, s legtöbbet magok a szánalmas érző férjek fogják nyújtani. Ok magok fogják a bárányok közsé a farkast beeresztetni, mivel fogatlannak tartják.

— Jól kieszelte! Gardinet valóban díszére válik a „High-Life“ klubnak, ördögös kombinációjával. Különböző tiszteletbecsület, szisztémáját rajtunk egyiken se gya-

lyek most szombaton kezdődnek meg, érdekesek pedig, mivel azokon nemcsak zenei irodalmi, és művészeti kitünőségek szerepelnek, hanem bájos műkedvelők.

Ez pedig nagyban biztosítja a sikert, melyet a rendezőség az estélyekhez fűz.

De maguk a belépti jegyek is feltűnően olcsók, s a közművelődési bizottság azt az elismeréseméltó változást eszközölte, hogy az ülőhelyek a városháza nagy termében számozottak lesznek, így mindenki biztos helyhez jut, a ki jegyet vált, a nélkül, hogy már 8 órakor kellene hazulról elmennie. Egy egy ilyen ülőhely egy felolvasásra 40 krajczár. Mind a hat felolvasásra megváltottjegy ugyanazon ülőhelyeknek fenntartásával 3 forintba kerül. Így többen állandóan egymás mellett lehetnek a felolvasásokon, ha előre megváltják a jegyet. Állóhely a teremben egy felolvasó estére 30 krajczár, karzati jegy 10 krajczár.

A felolvasások programja még ezideig hivatalosan ugyan megállapítva nincsen, mindazáltal abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy az estélyek programját nagyjából elárulhatjuk. Ertesztésünk szerint az estélyek műsora ez lesz.

Első estély, nov. 30.

1. „Bella és Dorottya“ kétszáz koronával jutalmazott pályamű, írta és felolvassa Rudnyánszky Gyula.

2. „Nocturne.“ Chopintól, hegedűn előadja Krüger Károly, az aradi színház zenekari igazgatója, zongorán kíséri Bildhauer Irén k. a.

3. „A vádlott nő“ írta Scott Walter, előadja Tóvölgyi Margit k. a.

Második estély, deczember 7.

1. Felolvasás, tartja Sas Ede, hírlapíró.

2. Énekszám; előadja Bartók Gyula.

3. Monológ, előadja Novák Irén k. a.

Harmadik estély, deczember 14.

1. „A babonáról“, írta és felolvassa Asbjørh Viktor minorita-rendű áldozár.

2. Zongoraszám, előadja Kárász Irén kisasszony.

3. Énekszám; előadja Sugár Aranka kisasszony.

Negyedik estély, január 4.

1. „Vázlatok a török fővárosból“ írta és felolvassa Cserep József tanár.

2. „Tannhauser-nyitány“ zongorán előad-

korolta. Bizonyosság erre, hogy hiába kértem vagy tizszer kísérmé Cseruayné az álarozos bálba.

— Hozzám sem jött, ha nem voltam otthon.

— En hozzám se!

— Az ördögbe! Ugy látszik itt nem egy férj adhat halál szerencsés megmenekülésnek! Eljen Gardinet!

— Es a férj a ki rajta csippte! Meg fognak verekedni?

— Nem oly ostoba az a férj! Hogy nevetség tárgyává ne legyen, hát eltussolták az egész ügyet.

— De ugy látszik elkésve, mert hiszen te a legapróbb részletekig mindent ismersz.

— En? az egész más valami... Uraim, én azt indítványozom, hogy elismerésünkért és nagyrabecsülésünkért, a mi kitűnő kollégánkat illetőleg, a ki oly nagylelkű volt bennünket megkímélni, kiáltuk közösen, hogy: Eljen Gardinet!

Ebben a pillanatban lépett be a kövér Zaroni bankár.

— Ah, önök Gardinetről beszélgetnek? Charmont egy fiu! Megígérte a feleségemnek, hogy ezen a télen elkíséri Nicebe, a karneválra. Nagyon örülök, hogy egy ilyen biztos emberre bízhatom feleségemet; mert bizony nekem se kedvem se időm minden évben Nicebe utazni, hogy a karnevált megnézzem!

ják Klein Sándorné és Lengyel Erzsike urhölgyek.

3. „A béka“ Kozma Andortól, szavalja Angyal Ilka k. a.

Ötödik estély január 11.

1. „Emlékezések“ írta Rónaszéki Gusztáv, felolvassa Balassa Jenő.

2. Énekszám, előadja Kristófy Mariska k. a.

3. Szavaltat, előadja Gál Gyula.

Hatodik estély január 18.

1. „A nő joga“ dícsérettel kitüntetett pályamű, írta Szöllősi Zsigmond, felolvassa Balassa Jenő.

2. Zongoraszám előadja Molnár Géza.

3. „Monológ“, előadja Delli Emma kisasszony.

Az estélyek mindenkor fél öt órakor kezdődnek.

— Az iskolaszék ülése. Aradváros iskolaszéke ma, csütörtökön délután 4 órakor tartja meg novemberhavi ülését, melyre az iskolaszék tagjainak figyelmét e helyen is felhívjuk.

— Jegyzői kinevezés. A magy. kir. igazságügyminiszter dr. Madarász Kálmán tenkei kir. járásbírósgai aljegyzőt az aradi kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

— Készül a mezőgazdasági statisztika. Aradváros területén lelkiismeretes gondossággal végzik az összeíró ügynökök a mezőgazdasági statisztika felvételét. A kevésbé intelligens nép kezdetben nem igen volt hajlandó elhinni, hogy az összeírás nem adóztatási szándékból történik, de később megbízott az összeíró ügynökök előadásában, melyvel ezek megmagyarázták, hogy a mezőgazdasági statisztika elkészítése éppen a gazdák régi óhajtaása s hogy a cél nem adóemelés, sőt ellenkezőleg — a mezőgazdaság érdekeinek nagyobb mérvű előmozdítása. Meg kell ismerni helyzetünket, hogy így a hiányokban segíteni lehessen. Ilyen felvilágosítások után a legszegényebb lakók is bemonadják az ő pár szárnyas jószágukat s csak is ennek tulajdonítható, hogy a város által kért kérdőívek már is megteltek.

— Roráte. Az ideai advent első napja deczember hó elsőjére, vasárnapra esik, s ettől kezdve naponta 6 órakor hajnali misét mondanak a minoriták aradi templomában.

— Felmentés a halálesetek bejelentése alól. Az anyakönyvvezetők teendőit meghatározó s juminusban kibocsátott belügyminiszteri rendeletben Perczel Dezső kötelességévé tette az anyakönyvvezetőknek azt, hogy a náluk bejelentett halálesetekről a felekezeti anyakönyvvezetőknek és bélyegmentes anyakönyvi kivonaton értesítsék. Mivel azonban ezen bejelentések rendkívül sok munkát adtak az anyakönyvvezetőknek, a belügyminiszter tegnap kibocsátott körrendeletével feloldotta az anyakönyvvezetőknek e teher alól azzal az indoklással, hogy a haláleseteket ugyis mindenkor bejelentik — a temetési szertartás teljesítésének kérésekor — az illető lelkésznel.

— Jegyző választás Nagy-Zerinden. A Tabajdi József elhalálozásával üresedésbe jött nagy-zerindi jegyzői állásra a község lakossága az elhunytat fia Tabajdi Károlyt választotta. Ezzel egyrészt az elhunyt érdekeinek adózott a községi lakosság, másrészt pedig méltányolta az újonnan megválasztott jegyzőben a szorgalmat, képességet és azt, hogy Tabajdi Károly már körülbelül 12 éve működik Zerinden, mint jegyzőség és ezen idő alatt megszerezte magának a lakosság rokonszenvét.

— Roboz úr sajtópere. A kuria 1. büntető tanácsa tegnap foglalkozott dr. Székely Ferenc királyi kuriai bíró előadása alapján az Aradon megjelenő „Álföld“ sajtóperével. Előlap f. é. június 8-iki számában „A főfelügyelő ur“ című közleményében megtámadta Roboz

Józsefet, a váci siketnéma intézet igazgatóját, ki a közoktatásügyi miniszter által a jótékony intézetek felügyelőjévé neveztetvén ki, Aradról a fővárosba ment. E közleményért Vledényi Károly, az „Alföld” szerkesztője, vállalta el a felelősséget, noha kijelentette, hogy nem írta az inkriminált cikket. Az esküdtszék a vádlottat a november 6-án megtartott tárgyaláson a rágalmozó és becsületsértés vádjai alól — mint irtuk — felmentette. A kir. ügyész semmiségi panaszt adott be, melynek a kuria helyt adott, s az ügyet újból alkalandó esküdtszék elé utasította. Remélhetőleg ezen a második tárgyaláson is elveszti Roboz úr a sajtóperét.

— Az anyakönyvvezetők kardja. Megszólták több helyütt az anyakönyvvezetőket, hogy mikor esketést végeztek, kardot viseltek. A további megjegyzések elkerülése végett kérdést intéztek a belügyminiszterhez, hogy viselhetnek-e kardot, a mire aztán a belügyminiszter azt a kijelentést tette, hogy a magyar diszruhát kiegészítő kardot a polgári tisztviselő a házasságkötéskor is oldalán tarthatja.

— Ivóvizek statisztikája. A belügyminiszter körrendeletben hívta fel a törvényhatóságokat, hogy a területükön levő ivóvizekről a jövő évi január hó 15-ig kimutatást küldjenek hozzá. Kimutatandó: van-e vízvezeték, ártézi, vagy másféle kut. Említett miniszter ugyanis a folyó évre vonatkozólag szerkesztendő egészségügyi jelentésében fel akarja tüntetni, hogy a jó ivóvíz beszerzése tekintetben közelebb milyen mérvű intézkedések történnek ország-szerte. Már a múlt évi közegészségügyi jelentésben feltüntette egyébiránt a belügyminiszter, hogy újabb időben leginkább a városok, de még a kisebb-nagyobb községek is dícséretre méltó módon iparkodnak jó ivóvízre szert tenni. Nagyobb városok vízvezetékét létesítenek, míg a kisebb községek leginkább ártézi kutakat furatnak.

— A szórakozott komikus humora. Az aradi színház egyik vidám komikusa nagyon szórakozott. A napokban valami írás-munkát végzett a színház-hivatalban, ami nagyon fontos írás lehetett, mert a komikus rémségesen elmerült a dol-gában. Ezenközben megszomjuhozott és szórakozottságában a távolabb álló pohár helyett a tintatartót kapta a szájához és jó kortyot föl-hajtott a tintából.

Tévedését észrevevén, kétségbeesve kiáltott fel:

— No, most hol veszek én itatóspapírost?

— Véres bál. Pécsen vasárnap Katalin-bál volt. A korcsmában még javában táncoltak, mikor a rendőrség ismerve ezeknek a báloknak a publikumát, elérkezettnek látta rá az időt, hogy néhány beborozott tánczost beszállítson az őrszobába, hogy az esetleges verekedést megakadályozza. Ott felejtették azonban a bálban Jurisics Imrét, a legnagyobb hőst a legények között. Ez verekedést kezdett, amit azután be is végzett azzal, hogy a korcsma udvarán rálőtt egy Krisztián nevű legényre. A puskája csak sérte volt töltve, Krisztián tehát nem halt meg, hanem mindenesetre meg fogja emlegetni az idej Katalin-bált, amely miatt hónapokig nyomhatja a kórházi ágyát. A rendőrség azután pótolta a mulasztását és Jurisics Imrét is bevitte a színház börtönébe.

— II. Endre király sirja. A torontálmegyei Egres község határában nagyértékű fölfedezésre bukkant egy régészettel foglalkozó társaság. Mint Szegedről jelentik, a község határában levő zárda romjai között kutattak azon följegyzés nyomán, a mely valószínűnek tartja, hogy az egresi klastrom romjai alatt van eltemetve II. Endre és a felesége. A történelmi emlék feltárása céljából közelebb folytatják itt az ásásokat.

— Harcz a nőkért. A szabin nők elrablása óta kevés olyan történetet jegyzett fel a história, mint a milyen a napokban játszódott le Nagyszombaton az oda helyezett 72. gyalogezred legénysége és a már régebben ott állomásozó betegápoló-abtheilung között. Valóságos csata volt az asszonyokért, a mely a vásártéren folyt le az „ördög motollája” (érsed: ringlispiel) körül. A szanitéczek ugyan is okkupálták a körhintát maguk és höl-

gyeik számára. Kiki a párjával ült egy lóra, vagy kocsiba és idilli módon élveztek. Azas hogy csak akartak élvezni, mert a hinta még meg sem kezdte körutját, mikor a hetvenkettesek is a motollához érkeztek. Első sorban is kijelentették a jövevények, hogy a körhintát a saját mulatságukra óhajtják lefoglalni és azt minden további teketória nélkül meg is cselekedték. A megrémült szanitéczek már megnyugodtak volna sorsukban, de a hetvenkettesek nagyon sivar mulatságnak tartották a hintát a hölgyek nélkül. Nosza hát nem válogatva az eszközökben elhódították a szanitéczek asszonyait, a kik nem sokáig állottak ellent az erősebb fél csábításainak. Ezt a gyalázatot csak vérrel moshatták le a legyőzöttek. Megrohanták a hetvenketteseket, élet halál harcz kezdődött közöttük, írja levelezőnk, ki tudja mivé fejlődött volna asszonyokért való küzdelem, ha ideje korán meg nem érkezik a katonai őrzés. Ez aztán véget vetett a véres harcznak, melynek hősei részint a katonai kórházban, részint pedig a katonai dünkliban várják méltó jutalmukat.

Magyar osztálysorsjáték! Huzása december 6-14-ig.

SORSJEGYEK

nálam a huzás napjáig
kaphatók.
41499 pénznyeremény levonás nélkül.

Főnyeremény:
1 millió korona.

Összes nyeremények: 4 millió 332,000 kornna.

Második huzás már december 6-14-ig.

Sorsjegyek a második huzásra

1 egész	1 fél	1 negyed	1 tized	1 huszad
40 frt.	20 frt.	10 frt.	4 frt.	2 frt.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. 1214

WALLFISCH ARMIN

bank- és váltó-üzlete ARADON.

Alapított 1875-ben. Telefon-szám 129.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

A színház műsora:

Csütörtök (november 28.) Oh azok a férfiak! vígjáték.

Péntek (november 29.) Eleven ördög, operette.

Szombat (november 30.) Pillangó csata, itt először.

Vasárnap (december 1.) D-lután: Parasztkisasszony, népszínmű. Este: Orleánsi assz, dráma.

* Schlager Antónia cs. és kir. kamara. énekesnő, december hó 15-én Aradon a „Fehér Kereszt” nagytermében hangversenyt rendez. Jegyekre előlehet jegyezni ifj. Klein Mór zeneműkereskedésében.

* Elmaradt operaelőadás. A „Hunyady László” opera előadása ismét elmarad, a helyette az „Eleven ördög” operette kerül színpadra pénteken este. Ezuttal Sugár Aranka beteg, s csak a jövő héten léphet fel.

* Goldstein Számít — mert az „Uj honpolgár”-t már csak ezen a címen ismerik és fogják ismerni — tegnap az aradi színpadon negyedszer adták, bámulatos kitartása mellett a közönségnek. Ismét tele ház volt rá s lesz még többször is. Ez főleg Gyöngyi nék az érdeme, a ki Goldstein Számít olyan bravúrral alakítja, hogy a publikum ki nem fogja a kaczagásból egész este, — már a mikor t. i. Goldstein Számi színen van. Gyöngyi mellett

Gál Gyula Gerzon Tamás a másik vonzerő ebben a különben nagyon semmi darabban, melyet kettőjük ügyessége fog a színen tartani még jó ideig.

* A pillangócsatára, Suderman legújabb színművére nagyban készül az aradi társulat. A kitűnő színműből naponta tartanak próbákat, még pedig a legnagyobb lelkiismeretességgel, ami nagyon helyes dolog is, mert az ilyen műdarabok előadása csak úgy lehet jó, ha mind-egyik szereplő öntudatosan működik. A színmű legnagyobb szerepét: Rózsikát Novák Irén, a kitűnő naiva játéza, akinek kedves, rokonszenves játéka ismeretes az aradi színházlátogató közönség előtt. A nagy szerep nagy tehetséget s komoly ambíciót kíván s előre is feltesszük Novák Irénről, hogy feladatát kitűnően meg fogja oldani. Kőréje csoportosulnak a főbb szereplők: Delli, Gál Gyula, Tompa, Hunyady né, Bácsné s ez a keret már maga is elég bizonyíték arra, hogy az előadás kiváló lesz. A darabot Gál Gyula rendezi.

TÁVIRATOK.

Nők küldöttsége Wlassicsnál.

Budapest, november 27. (Saj. tud. táv.) Wlassicsnál a nőképző egyesület küldöttsége ma tisztelt T. Eleki Sándorné vezetése alatt, megköszönve a korszakalkotó reformot.

Belépés részletekben.

Budapest, november 27. (Saj. tud. táv.) Amint azt már a kassai beszéd előtt jeleztük, a pártonkivüliek, miután a kassai beszéd teljesítette kéréseit, kezdenek belépni a nemzeti pártba. Tegnap Bornemissza Lajos és Tibád Antal nyitották meg a belépők sorát és mint értesülünk, példájukat többen is legközelebről követni fogják.

Azonban a belépést a nemzeti pártba ép úgy szisztematizálták ezek a jó urak, mint a hogy rendezték annak idején kilépésüket a szabadelvűpártból. Tudniillik a hatás kedvéért nem egyszerre, hanem egyenkint, kettesével és hármasával fog-nak belépni, hogy mentől hosszasan foglalkoztassák becses személyükkel a publikumot. Pedig ennek a genzenmars-nak a hatását kitapasztalhatták már kilépésük alkalmával a szabadelvűpártból. Egyszerűen tudomásul vette akkor, s tudomásul fogja venni most; de amint a sokkal nagyobb jelentőségű kilépés ötletéből nem jött ki sodrából, most, a kisebb jelentőségű belépés alkalmával bizonyynal annál kevésbé fog a publikum kétségbe-esni. Csak hadd libegjenek ezek a jó urak ide-oda! Az ország sorsa eddig sem rajtuk mulott. Aligha fog rajtuk mulni ezentul is.

Egyben azonban egészen megbízható forrásból arról is értesülünk, hogy a pártonkivülieknek egy része a belépéstől távol van s hogy már közelebről többen a szabadelvűpártba fognak belépni.

Budapest, november 27. (Saj. tud. táv.) Mint hírlik, Károlyi István gróf belép a nemzeti pártba.

Elfogott sikkasztó.

Békés-Gyula, nov. 27. (Saj. tud. táv.) Wilhelm Somát, a bánfalvai takarékpénztár volt könyvelőjét, ki a takarékpénztár kárára 50.000 frtot elsikkasztott és megugrott, ma elfogták.

Az osztrák képviselőházból.

Bécs, november 27. (Saját tud. táv.) Lueger kiadatását becsületsértésért, a mai képviselőházi ülésen elfogadták.

Reicher sürgősségi indítványt terjeszt be, egy bizottság kiküldésére, Lue-

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

22950/1895.

Hirdetmény.

A nmélt m. kir. földmívelésügyi miniszterium a f. évi szeptember 12-én 67742 sz. a kelt rendeletében foglalt rendelkezéseket hatályon kívül helyezvén, közhírre teszik, hogy az alsó-ausztria cs. kir. helytartóság f. évi szeptember hó 10-én 84899. és f. évi október hó 15-én 97615. sz. a kelt értesítése szerint a kérődő állatoknak (szarvasmarha, juh és kecske) arad vármegyéből valamint arad városából alsó-ausztriába való bevitelét további intézkedésig megtiltotta.

Mindazáltal a szabad forgalomból a száj és köröm fájás esetleges behurcolásának megakadályozása végett kizárt, ezen törvényhatóságok vézmentes községeiből egészséges szarvas-

marha Bécs Szt-Marxra az alábbi feltételek-mellett vasuton továbbra is bevihető.

1. A szállítványokat kísérő marha levélén az állatok kifogástalan egészségi állapota valamint a származási hely vézmentesége hatósági állatorvos által igazolandó.

2. Az ólomzárral ellátott vasuti kocsikra, melyekben az itt felsorolt vidékekről származó szarvasmarhát szállítják, ríktó színű Sauchen-verdächtige Thiere feliratu ragczédulákat kell ragasztani.

3. A szarvasmarhák Szt-Marxra az állatrakodó alsó részén rakandók ki és ha a fogantatosított állatorvosi vizsgálat után egészségesnek találtattak a Szt-marxi vágóhid és istállóiba a veszteglő téren keresztül a legrövidebb uton elhajtandók.

A szarvas marhák szombaton 9—2-ig a vesztegvásáron eladandók ezután kizárólag a Szt-marxi unter meidlingi gumpendorfi és hor-

nalsi, csupán ezen célra rendelt veszteglő istállóba szállíthatók.

5. A vesztegvásárról az nap el nem vitt szarvasmarhát feltétlenül a bécs-szt-marxi vágóhidra szállítandók és ugyanott levágandók.

6. A szarvasmarhák 8 nap alatt levágandók.

7. A nem közvetlenül mészárosok számára eladott szarvasmarhák minden hét pénteki napján a vesztegvásárra felhajthatók.

Az itt felsoroltak Budapest székesfőváros és budapesti marhavásárról származó kérődő állatok Alsó-Ausztriába való szállításának feltételeit nem érintik s egyuttal megjegyeztetik, hogy az ezen törvényhatóságok területén feladandó sertések szállítására nézve továbbá f. év 40.394. és 44.706. illetőleg a pótlásukra kiadott rendeleteim irányadók.

Arad, 1895. október 2.

A városi tanács.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Ervényes 1895. évi október hó 1-étől.

Budapest—Arad

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,07	3,56	1,35
Csaba	2,23	5,52	4,37
Kétegyháza	2,54	6,10	5,03
Lökösháza	3,12	—	5,26
Kurtics	3,28	6,34	5,43
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	3,55	6,52	6,10
	délután	este	reggel

Arad—Budapest

	d. e.	reggel	este
ARAD indul.	11,20	8,18	9,40
Sofronya	11,36	—	9,58
Kurtics	11,49	8,36	10,12
Lökösháza	12,06	—	10,30
Kétegyháza	12,28	9,01	10,59
Csaba	1,19	9,23	11,44
Szolnok	4,14	11,19	2,58
BUDAPEST érkezik	7,20	1,10	6,10
	este	délután	reggel

Erdély felé

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul.	2,30	6,55	4,30	7,02
Glogovács	2,44	6,48	4,42	—
Györök	3,14	7,06	5,04	—
Paulis	3,31	7,17	5,15	—
Radna-Lippa	3,58	7,34	5,33	7,47
Konop	4,30	7,57	5,57	—
Berzova	4,50	8,18	6,13	—
Tótvárad	5,21	8,35	6,39	—
Soborsin	5,40	8,53	6,58	8,48
Piski	—	11,17	9,24	10,18
Gyulafehérvár	—	12,51	11,01	11,18
Tövis érkezik	—	—	11,30	11,40
	délután	éjjel	éjjel	

Erdély felől

	éjjel	éjjel	délután
Tövis indul.	3,36	3,19	—
Gyulafehérvár	3,59	4,04	—
Piski	5,07	6,05	—
Soborsin	6,34	8,20	4,00
Tótvárad	—	8,37	4,20
Berzova	—	9,02	4,49
Konop	—	9,19	5,07
Radna-Lippa	7,28	9,49	5,45
Paulis	—	10,02	6,01
Györök	—	10,15	6,17
Glogovács	—	10,38	6,46
ARAD érkezik	8,08	10,50	6,59
	délután	reggel	este

Arad—Csaba—Nagyvárad

	reggel	délut.
ARAD indul.	5,15	8,56
Sofronya	5,28	4,17
Kurtics	5,42	4,43
Lökösháza	5,58	5,10
Kétegyháza	6,16	6,10
Kigyós	6,28	6,31
Csaba	6,01	6,46
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—
	délután	este

Nagyvárad—Csaba—Arad

	délután	délután
NAGYVÁRAD indul.	—	4,25
Csaba	7,09	7,17
Kigyós	7,24	7,30
Kétegyháza	7,47	7,44
Lökösháza	8,13	8,08
Kurtics	8,36	8,20
Sofronya	8,52	8,32
ARAD érkezik	9,10	8,47
	d. e.	este

Arad—Szeged

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul.	4,15	9,00	4,10
Szt.-Tamás	5,10	9,22	4,40
Pécska	5,29	9,36	5,08
Battonya	5,59	10,01	5,46
Tompa	6,12	10,11	5,59
Mezőhegyes	6,55	10,40	6,43
Csanád-Palota	7,18	11,00	7,08
Nagylak	7,34	11,15	7,22
Apátfalva	7,56	11,35	7,49
Makó	8,20	11,58	8,30
Kis-Zombor	8,36	12,14	8,49
SZEGED érkezik	9,27	1,00	9,50
	délután	délután	éjjel

Szeged—Arad

	este	d. u.	regg.
SZEGED indul.	6,10	2,19	3,20
Kis-Zombor	7,00	3,12	4,23
Makó	7,24	3,33	5,04
Apátfalva	7,47	3,55	5,23
Nagylak	8,07	4,21	5,54
Csanád-Palota	8,22	4,39	6,12
Mezőhegyes	8,50	5,12	6,50
Tompa	9,12	5,38	7,18
Battonya	9,24	5,45	7,30
Pécska	9,48	6,09	8,01
Szt.-Tamás	10,01	6,21	8,18
ARAD érkezik	10,23	6,42	8,43
	éjjel	este	délután

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza

	d. e.	este
UJ-SZT.-ANNA indul.	8,00	6,20
Simánd	8,38	6,51
Kisjenő-Erdőhegy	9,18	7,33
Székudvar	9,34	7,50
Sikló	9,51	8,05
Ottlaka	10,05	8,19
Elek	10,20	8,35
KÉTEGYHÁZA érkezik.	10,35	8,50
	délután	este

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul.	5,20	8,00
Elek	5,33	8,18
Ottlaka	5,48	8,30
Sikló	5,54	8,48
Székudvar	6,08	8,57
Kisjenő-Erdőhegy	6,25	4,23
Simánd	6,48	5,52
UJ-SZT.-ANNA érkezik.	7,12	5,20
	délután	d. u.

Mezőhegyes—Kétegyháza

	d. e.	este	regg.
MEZŐHEGYES ind.	10,38	6,50	7,00
Kamarás-major	10,49	7,04	7,10
Nesze	10,56	7,14	7,17
Kovács-háza	11,08	7,36	7,32
Bánhegyes	11,26	8,01	7,52
Megyesegyháza	11,44	8,24	8,12
Bánkut	11,55	8,39	8,23
KÉTEGYHÁZA érkezik.	12,12	9,00	8,40
	délután	éjjel	délután

Kétegyháza—Mezőhegyes

	reggel	délután	este
KÉTEGYHÁZA ind.	5,16	8,10	6,20
Bánkut	5,34	8,31	6,39
Megyesegyháza	5,45	8,48	6,52
Bánhegyes	5,01	4,10	7,11
Kovács-háza	5,17	4,32	7,31
Nesze	5,27	4,44	7,44
Kamarás-major	5,34	4,53	7,5
MEZŐHEGYES érkezik.	5,44	5,05	8,05
	reggel	d. u.	este

Arad—Temesvár

	reggel	d. e.	délut.
ARAD indul.	6,20	11,30	5,00
Uj-Arad	6,31	11,54	5,21
Németságh	6,42	12,19	5,47
Vinga	7,08	12,47	6,14
Orczifalva	7,20	1,04	6,34
Merczifalva	7,31	1,20	6,52
Szt.-András	7,48	1,39	7,12
TEMESVÁR érkezik.	8,01	2,05	7,39
	délután	délután	este

Temesvár—Arad

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul.	8,20	1,12	9,10
Szt.-András	8,46	1,41	9,29
Merczifalva	9,04	1,59	9,48
Orczifalva	9,19	2,15	9,54
Vinga	9,42	2,40	10,11
Németságh	10,00	2,57	10,26
Uj-Arad	10,30	3,30	10,45
ARAD érkezik.	10,43	3,44	10,55
	délután	délután	éjjel

Arad—Nagy-Halmagy

	reggel	d. u.	d. e.
ARAD indul.	6,40	4,50	11,55
Ötvenes	6,57	5,10	12,17
Zimánd-Ujfalu	7,03	5,17	12,24
Uj-Szt-Anna	7,25	5,41	12,48
Világos	7,47	6,05	1,16
Muszka-Magyarad	7,54	6,12	1,24
Pankota	8,04	6,23	1,36
Apatelek	8,32	6,54	2,12
Borosjenő	8,42	7,05	2,24
Borossebes-Buttyin	9,05	7,28	2,52
Almás-Alosill	9,34	3,00	3,35
Gurahoncz-Jószászh.	10,02	3,23	4,09
Guravoj	10,16	3,42	4,25
Acsucza	10,30	3,56	4,40
Talács	10,37	4,03	4,46
Halmagy-Csúcs	10,49	4,15	4,58
NAGY-HALMÁGY érkezik	11,—	4,26	5,08
	délután	este	d. u.

Nagy-Halmagy—Arad

	reggel	d. u.	reggel
NAGY-HALMÁGY indul.	3,15	1,40	5,41
Halmagy-Csúcs	3,31	1,58	5,58
Talács	3,41	2,06	6,07
Acsucza	3,54	2,19	6,20
Guravoj	4,—	2,25	6,25
Gurahoncz-Jószászhely	4,14	2,39	6,40
Almás-Alosill	4,29	2,54	6,57
Borossebes-Buttyin	5,01	3,26	7,32
Borszeg-Beél	5,29	3,54	8,06
Borosjenő	5,54	4,18	8,41
Apatelek	6,04	4,28	8,52
Pankota	6,41	5,04	9,29
Muszka-Magyarad	6,47	5,10	9,36
Világos	6,54	5,17	9,44
Uj-Szt-Anna	7,23	5,45	10,13
Zimánd-Ujfalu	7,40	6,06	10,38
Ötvenes	7,45	6,12	10,42
ARAD érkezik	8,03	6,34	11,03
	délután	este	délután

Borosjenő—Csermő.

	délután	este
Borosjenő indul.	8,50	7,11
Csermő érkezik	9,40	8,00
	délután	este

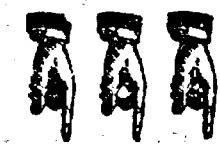
Csermő—Borosjenő

	reggel	délután
Csermő indul.	4,50	3,10
Borosjenő érkezik	5,40	4,38
	reggel	délután

Borossebes—Mányháza és vissza

	d. e.	d. u.
BOROSSEBES-BUTTYIN indul.	9,44	3,03
Déna	10,34	2,23
MENYHÁZA	11,11	indul 1,45
	délután	délután

Huzás deczemb. 6—14-ig.

Magyar Osztálysorsjáték.

90.000

sorsjegy

21,499 pénznyeremény.

Főnyeremény

a legkedvezőbb esetben 1214

Egy Millió.

Sorsjegy a második osztályra:

$\frac{1}{1}$ $\frac{5}{10} = \frac{1}{2}$ $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{20}$
40.— 20.— 4.— 2.— frt.

Ajánlja és szétküldi az

Aradi Ipar- és Népbank
pénzváltóüzlete

Arad, Szabadság-tér 18-ik szám,
a 13 vértanu szoborral szemben.

Védjegy. Védjegy.

Mária-czelli

Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújtság, savanyu, felbőgös, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, székülség.

Hathatós gyógyszernek bizonyult feltűnésénél, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hőmorrhoidáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczelli gyomor-cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszer-tára Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a keszítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A **Máriaczelli gyomor-cseppek** valódián kaphatók.

Aradon: Ring Lajos, Kiss István, Schäffer és Földes Kelemen urak gyógyszer-tárában. Buttyinban: Tomcsányi L. ur gyógyszer-tárában. Kőrösbányán: Schisegh Károly ur gyógyszer-tárában. Új Szt.-Annán: Felatár Ad. és Vargassy János urak gyógyszer-tárában. 1211

24551/1895.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. földmívelésügyi Miniszteriumnak f. évi november 5-én 84262/95 sz. a. kelt rendelete alapján közhírré tesszük, hogy az alsó ausztriai csász. kir. helytartóság f. é. október hó 29-én 103089 sz. a. kelt hirdetménye szerint az Aradról származó sertések csakis kizárólag a „Productio Gesellschaft der Wiener Fleischher” című szövetkezet is Ziegler József bécsi vágóhidjaira szállíthatók ugyanazon feltételek mellett, mint a melyek a sertésveszszel fertőzött területekről származó sertések szállítása tekintetében érvényben vannak.

E feltételek a f. évi július hó 7-én 44394, augusztus hó 24-én 60169. és szeptember 10-én 66273 sz. a. kiadott körrendeletekben 188,230 és 245 sz. állategészségügyi értesítőkben vannak közzé téve.

Az alsó ausztriai helytartóság előidézett kiadatmánye szerint továbbá, ha a ragados száj és körömfájás miatt forgalmi korlátozások alá vett törvényhatóságokból származó sertéseken a „Productio Gesellschaft” részére felállított ideiglenes rakodán való kirakás alkalmával száj és körömfájásban beteg állat találatának, a szállítvány kizárólag csakis egész szövetkezet vágóhidjára szállítandó és élő állapotban Ziegler József telepére többé át nem vihető.

Arad 1895. november 13.

A városi tanács.

Az „Aradi nyomda részvénytársaság” könyvnyomdája.

23507/1895.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. földmívelésügyi miniszteriumnak 81765/95. sz. a. kelt rendelete alapján közhírré tesszük, hogy a salzburgi cs. k. tartományi kormány f. évi október hó 17-én 11951. sz. a. kelt hirdetményeivel szavasmarháknak, juhoknak és kecskéknak Magyarország egész területéről Salzburgba való bevitelét a ragados száj és körömfájás behurczolásának veszélye miatt megtiltotta.

A vasuton eszközöndő közvetlen átvitel azonban továbbra is megvan engedve.

A magyarországi sertések bevitelének tekintetében 44706 számú illetve az ennek potlására kiadott rendeletek irányadók.

Aradon, 1895. évi október hó 30.

A városi tanács.

Magy. kir. államvasutak üzemeltetőség Szeged

25810/III. — 95. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak szegedi üzemeltetősége a saját központi hivatalaiban, továbbá a temesvári és eszéki forgalmi főnökségek alá tartozó vonalak területén levő állomások, futóházak, osztálymérnökségek, műhelyek és szerelvények hivatalos helyiségeiben használatban lévő összes szolgálati óráknak a személyzet magán tulajdonát képező zsebórák kivételével: 1896. év január 1-től számítandó három éven át való jókarban tartása, szabályozása és javítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A fenti üzemeltetőség területéhez tartozó vonalak a következők: Szeged-Szegedrókusi, Szeged-orsovai, Temesvár-báziási, Jassenovainai, Valkány-varjasi, Temesvár N.-sz.-miklósi Vojtek-német-bogsáni, Verseck-kubini, Zsebelybókai, Szeged-Rókus-szabadkai-Szabadka-Dálya-brodí, Dálya-villanyi, Horgos-ó-becsei, Szabadkacentai, Baja-Zombor-ujvidéki, India-vinkovcei, Rumavrdniki, Vinkovci-brékai, Str.-Vrpolje-samaci, Eszék-uj, Kapella batrinai és Pleternica-pozsegai vonalak.

Pályázni kívának felhivatnak, hogy 50 krajczáros bélyeggel ellátott, lepecsételt borítékban zárt ajánlataikat következő címmel: „Ajánlat a pályázatra jó karban tartása-szabályozása és javítására” A m. kir. államvasutak üzemeltetőségének. „Szegeden” folyó évi deczember hó 10-ére déli 12 óráig a m. kir. államvasutak üzemeltetőségéhez az I. osztálynál nyújtsák be vagy oda küldjék be.

Ajánlattevők tartoznak legkésőbb folyó évi deczember hó 9-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak szegedi üzemeltetősége gyűjtőpénztáránál 300, azaz háromszáz forint bántópenzt készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban letéteményezni.

Az ajánlatban az óvadékban megtörtént letétele megemlítendő, de az arról nyert letéti-jegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőrszén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebb utolsó és a névértékét meg nem haladó napi árfolyam szerint értékben számíttatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetettik.

A szerződési feltételek a nevezett üzemeltetőség forgalmi és kereskedelmi osztályánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A fönnebbi feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező-ajánlatok továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek és végül azok, melyekre nézve az előirt bántópenz le nem tétel, figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak szegedi üzemeltetősége fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között tekintet nélkül az ajánlott árra, szabadon választhasson.

Szeged, 1895. november hó 13-án.

Az üzemeltetőség.